

Grantový a asistenčný program 2011 PROPOZÍCIE GRANTOVÉHO PROGRAMU

Vážnym záujemcom o podporu odporúčame konzultáciu s programovým koordinátorom!

Od začiatku leta 2010 boli v mnohých mestách a obciach v dôsledku dlhotrvajúcich dažďov, povodní, zosuvov pôd, zvýšenia hladiny podzemných vôd a vodných tokov aj ďalších súvisiacich udalostí zničené domy, školy a ulice, parky a verejné priestranstvá. Miestne komunity sa iba pomaly spamätávajú z týchto rán, nedostatok financií neumožňuje samosprávam rýchlu obnovu infraštruktúry tak, aby sa dostali do prevádzkyschopného stavu. Mnohé mestá a obce už nebudú nikdy vyzeráť tak, ako pred júnom 2010.

Bez ohľadu na príčiny povodní, zosuvov pôd a ďalších tragických udalostí je zrejmé, že postihnuté komunity zápasia s nedostatkom vlastných zdrojov na zlepšenie situácie. Po záchrane ľudských životov a majetku prichádza fáza, kedy je nutné opravovať nevyhnutnú infraštruktúru, investovať do obnovy ciest a chodníkov a riešiť ďalšie akútne potreby miestnych obyvateľov. Jednou z nich je aj obnova verejných priestranstiev.

Verejné priestranstvá - námestia a centrá obcí, parčíky a trhoviská, nábrežia aj priestranstvá medzi obytnými domami - sú dôležitou súčasťou každodenného života a hoci akoby nepatrili nikomu, patria vlastne všetkým. Vytvárajú prvý pocit z mesta a obce, a zároveň sú pre obyvateľov tým, čo robí ich mesto také známe. Ponúkajú miesto na náhodné aj zámerné stretnutia, rozhovory, možnosť získavania informácií od susedov aj iných obyvateľov a návštevníkov obce. Pre život miestnej komunity sú centrom diania a pohybu.

V prípade, ak sú obľúbené verejné miesta zničené, miestna komunita stráca časť priestoru na komunikáciu a vytváranie či udržiavanie vzťahov. Porovnateľne dôležitá, ako fyzická obnova a zmena na zničených verejných priestoroch, je preto neviditeľná zmena v miestnych komunitách, ktorá sa môže udiť spoločne s príbehom obnovy obľúbeného námestia či ihriska.

Cieľom programu Priestory je v týchto súvislostiach posilnenie miestnych komunít prostredníctvom spoločnej obnovy obľúbených verejných priestorov. VII. ročník programu ponúka pre miestne komunity finančný príspevok vo výške max. 5 500 €, ďalej vzdelávanie a technickú asistenciu, ktoré im pomôžu obnoviť zničené verejné priestory a posilniť miestnu komunitu. Podmienkou je zapojenie občanov do plánovania úprav aj vlastných prác na zlepšovaní prostredia, v ktorom žijú a tým aj zvyšovanie ich účasti na správe vecí verejných a posilňovanie ich komunity.

Tematicky je program zameraný na parky, ihriská, nábrežia, malé tržnice, menšie objekty na námestiach, priestranstvá medzi obytnými domami a iné vhodné plochy. Výsledkom programu by mali byť za účasti obyvateľov navrhnuté a realizované úpravy verejných priestorov, ale aj obnovené či nové vzťahy v miestnych komunitách, ktoré prostredníctvom plánovania a úprav konkrétnych verejných priestorov získajú nové kontakty, skúsenosti a vedomosti.

Prioritou tohto ročníka programu je obnova verejných priestranstiev v mestách a obciach, ktoré boli zničené pri povodniach, zosuvoch pôdy či iných obdobných udalostiach, ktoré sa stali v roku 2010 v dôsledku dlhotrvajúcich dažďov. Podporené však budú aj iné zmysluplné projekty, uprednostnené budú prioritné projekty.

1. Dôležité termíny - časový rámec

- Vyhlásenie programu: 6. september 2010
- **Uzávierka prijímania predbežných žiadostí: 5. október 2010 do 16.00 hod.**
- Zverejnenie výsledkov predbežného výberu (zverejnenie 10 finalistov): 22. október 2010 (program má dve etapy výberu projektov, viac pozri nižšie v časti *Posudzovanie žiadostí*).
- Nepovinné konzultačné stretnutie k dopracovaniu žiadostí: 27. október 2010
- **Termín na dopracovanie žiadostí vybranými finalistami: 25. november 2010 do 16.00 hod.**
- Zverejnenie konečných výsledkov výberu projektov: 20. december 2010
- Povinný vzdelávací tréning pre zástupcov z podporených lokalít: 13. – 15. január 2011
- Termín ukončenia podporených projektov: 31. december 2011

2. Príjemcovia grantu

Možní príjemcovia grantu (t.j. tí, ktorí môžu žiadať o podporu):

- neformálne skupiny občanov s minimálne 4, lepšie však aspoň 6 členmi, reprezentované jedným/jednou z nich;
- mimovládne neziskové organizácie, zamerané na miestny rozvoj, prácu s komunitou a pod. v danej lokalite (občianske združenia, nadácie, verejno-prospešné neziskové organizácie atď.);
- samosprávy obcí a miest.

Vo vyhlásenom VII. ročníku programu PriStory **nie je žiadnym spôsobom obmedzená veľkosť miest a obcí**, v ktorých je možné udeliť podporu na realizáciu projektov. Uprednostnené budú mestá a obce, v ktorých boli verejné priestranstvá zničené povodňami, zosuvmi pôdy a obdobnými udalosťami v lete 2010. Verejnými priestormi v tejto súvislosti rozumieme otvorené priestranstvá (nie v budovách), prístupné miestnej komunite aj návštevníkom obce/mesta, ktoré slúžia na stretnutia, oddych, kultúrne či iné podujatia a podobne.

3. Výška grantu:

Maximálna výška grantu je 5 500 €. Pri všetkých projektoch je predpísaná štruktúra využitia tejto sumy nasledovná:

- cca 1 000 € na aktivity spojené s plánovaním a administráciou projektu (vrátane nájmov priestorov, občerstvenia, mediálnych kampaní, honoráru pre architekta, dokumentácie projektu a pod.). Do tejto položky je možné zahrnúť aj cestovné na povinný trojdňový tréning (január 2011) pre zástupcov žiadateľa o grant aj projektanta (viac o tréningu v metodike a časovom pláne).
- cca 4 500 € fyzické práce na priestranstve (nákup materiálu a náradia vrátane ich dopravy, odmena pre remeselníkov, cena za práce špecializovaných firiem a pod.).

Z grantu nie je možné hrať: mzdy a odmeny za koordinovanie a manažment projektu, nákup alkoholu a cigariet, amortizáciu vozidiel a odpisy majetku. Všetky prostriedky musia byť použité na verejnoprospešné účely.

4. Obsahový rámec

Aktivity, ktoré je možné podporiť, sú podrobne opísané v prílohe týchto propozícií „*PriStory 2011 – metodika a časový plán*“. Z tejto metodiky nie je možná výnimka, prijímateľ grantu musí absolvovať celý proces v nej definovaný.

5. Doručenie žiadostí a proces rozhodovania o nich

Doručenie žiadostí:

Text predbežnej žiadostí (formuláre žiadosti, textová časť, tabuľky a pod.) musí byť vyhotovený v 6 exemplároch jednoducho zopnutý kancelárskou spinkou, neviazaný napr. v hrebeňovej väzby a podobne. Prílohy (fotografie, plány, dokumenty o skupine alebo organizácii a pod.) stačia v jednom exemplári, čiernobielo, nie je nutné ich overovať. Z technických príčin nie je možné vracať žiadateľom späť ani žiadosti, ani prílohy. Z praktických dôvodov prosíme žiadateľov o doručenie projektu a obrázkových príloh aj v elektronickej forme. Na žiadosti doručené iba elektronicou poštou alebo faxom nebude nadácia akceptovať.

Predbežné žiadosti musia byť doručené klasickou poštou alebo osobne **do sídla Nadácie Ekopolis** (Komenského 21, 97401 Banská Bystrica) najneskôr do **5. októbra 2010 do 16.00 hod.** Nestačí, ak bude na obálke tento dátum ako deň odoslania, žiadosti musia byť do uvedeného dátumu a hodiny fyzicky v sídle nadácie.

Žiadatelia, vybraní do druhej etapy posudzovania, obdržia podrobné pokyny ohľadom dopracovania žiadostí na nepovinnom konzultačnom stretnutí 27. októbra 2010 a e-mailom. Dopracované žiadosti je nutné doručiť do sídla Nadácie Ekopolis v termíne do 25. novembra 2010 do 16.00.

Posudzovanie žiadostí:

Proces posudzovania je štvorstupňový:

1. Odporúčanie programového koordinátora (posudzuje splnenie technických kritérií)

Programový koordinátor skontroluje, či predbežná žiadosť spĺňa technické kritériá, t.j. či ju podal oprávnený žiadateľ (samospráva obce/mesta, MVO alebo neformálna skupina občanov), či je žiadosť kompletná a či zámer projektu vyhovuje propozíciám. Ak nie, má možnosť žiadosť vylúčiť projekt zo súťaže, pričom vylúčenie musí zdôvodniť poradnému výboru a informáciu oznámiť žiadateľovi o grant.

2. Prvé odporúčanie poradného výboru (posudzuje splnenie daných kritérií).

V prvej etape poradný výbor na základe predložených predbežných žiadostí rozhodne, ktoré projekty (maximálne 10) postúpia do ďalšieho posudzovania. Výsledky prvého výberu budú oznámené prednostne úspešným žiadateľom telefonicky, ostatným budú oznámené výsledky písomne a na www.priestory.sk.

3. Druhé odporúčanie poradného výboru (posúdenie vhodnosti a pripravenosti žiadateľov na realizáciu projektu na základe dopracovaných žiadostí prezentovaných na osobnom stretnutí).

Po prvom posúdení sa zástupcovia z každej vybratej lokality môžu zúčastniť na nepovinnom konzultačnom stretnutí dňa 27. 10. 2010, na ktorom dostanú inštrukcie pre ďalšiu prípravu a dokončenie žiadostí o podporu, na čo budú mať ďalšie štyri týždne (viac pozri v prílohe „*PrieStory 2011 – metodika a časový plán*“).

V rámci tohto obdobia odporúčame aj konzultáciu (osobne alebo e-mailom) s programovou manažérkou ohľadom dopracovania žiadosti a prípravy prezentácie pre poradný výbor. Termín konzultácie je nutné vopred si dohodnúť s programovou manažérkou, ktorá je pripravená žiadateľom pomôcť pripraviť čo najkvalitnejšie žiadosti o podporu.

Na základe dopracovaných žiadostí potom poradný výbor odporučí Správnej rade Nadácie Ekopolis najviac 5 projektov na podporu.

4. Rozhodnutie správnej rady Nadácie Ekopolis

Správna rada Nadácie Ekopolis urobí konečné rozhodnutie, ktoré projekty podporiť a za akých podmienok.

Kritériá na hodnotenie žiadostí o podporu:

Nevyhnutným predpokladom pre udelenie grantu je **účasť** občanov, ktorí v danej lokalite bývajú alebo pracujú, na plánovaní, príprave a realizácii úpravy verejného priestoru. To znamená, že:

- upravovaný verejný priestor sa musí nachádzať v obývanom priestore, blízko pri ňom resp. okolo neho musia bývať obyvatelia mesta, ktorí si ho chcú upraviť a zlepšiť „pre seba“;
- uprednostnené budú projekty týkajúce sa obnovy verejných priestorov zničených pri povodniach v lete 2010;
- projekty a ich výstupy nemajú byť iba pre členov či priaznivcov žiadateľa (ak ide o MVO či neformálnu skupinu), ale pre obyvateľov, ktorí bývajú v okolí upravovaného priestranstva; z toho o.i. vyplýva, že upravené priestranstvo bude po dokončení neustále prístupné verejnosti (aj keď vhodná forma ochrany najmä v noci je prípustná);
- na realizácii projektu sa budú podieľať nielen samotní predkladatelia projektu, ale prinajmenšom v požadovaných etapách (pozri prílohu „*PrieStory 2011 – metodika a časový plán*“) zapoja doňho aj ďalších občanov. Ich účasť zabezpečí že:
  - výsledné *miesto* bude spĺňať predstavy a potreby miestnych ľudí a po skončení projektu bude intenzívne využívané;
  - ľudia, ktorí sa na premene *miesta* podieľajú, sa od začiatku stotožnia z jeho novým vzhľadom i využitím, a tým sa zvýši množstvo ľudí, ktorí ho vnímajú ako svoje, budú ho chrániť a starať sa oň;
  - vďaka spoločnému plánovaniu a práci sa môžu zlepšiť vzťahy a spolupatričnosť medzi ľuďmi i medzi ľuďmi a inštitúciami ako sú podnikatelia, úrady.

O udelení podpory budú ďalej rozhodovať tieto kritériá, ktoré zohľadňujú schopnosti žiadateľa, najmä či:

- existuje tím ľudí, ktorí sa budú intenzívne venovať zapájaniu obyvateľov ako aj ďalším úlohám spojeným s realizáciou projektu;
- žiadateľ má za sebou úspešné aktivity/projekty s miestnou komunitou, pozná ju a je v nej prijímaný;
- žiadateľ rozumie metodike projektu (definovanej v prílohe „*PrieStory 2011 – metodika a časový plán*“), dobre ju rozpracoval v žiadosti, najmä akceptuje nevyhnutnosť zapojiť verejnosť do plánovania aj do úprav verejného priestoru;
- je do projektu zapojený architekt od začiatku až do konca projektu, vrátane plánovacích stretnutí;
- žiadateľ má realistický zámer na získanie dodatočných spolufinancujúcich finančných zdrojov;
- kritériom bude aj to, aký verejný priestor chce žiadateľ upravovať:
  - prioritnou tohto ročníka programu je *Obnova verejných priestranstiev zničených povodňami*, teda obnova alebo vytváranie parčíkov, tržníc, námestíčok či iných verejných priestorov na miestach, ktoré boli zničené počas povodní, zosuvov pôdy a iných obdobných udalostí, ktoré sa stali v dôsledku dlhotrvajúcich dažďov na jar 2010. Takéto projekty budú uprednostňované (čo však neznamená, že iné typy projektov nebudú podporené). Prioritou nie sú úpravy a vytváranie detských ihrísk.
  - či je veľkosť priestranstva primeraná a či sa dá realizovať plánovaný zámer vzhľadom k dostupným financiám a k požadovanému ukončeniu projektu do konca roka 2011;
  - či je toto priestranstvo vhodné na realizáciu konkrétneho zámeru, napr. na vybudovanie priestoru na stretávanie sa rôznych skupín obyvateľov, oddychovej plochy pre starších spoluobčanov atď.;

- ako bude zabezpečená verejná prístupnosť priestoru, ktorý chce žiadateľ upravovať – uprednostňované sú úplne verejne prístupné priestory, ale v odôvodnenom prípade môžu byť podporené aj projekty zamerané na úpravu priestorov v areáloch, ktoré sú prístupné iba určitú časť dňa, večer sa zamykajú alebo sa k nim verejnosť dostane cez bránu. Nemôžu byť podporené projekty zamerané na úpravu priestorov, ktoré sú prístupné iba vybraným skupinám verejnosti (napr. iba deťom materskej škôlky, iba návštevníkom materského centra a pod.);
- kritériom pri rozhodovaní bude aj preukázanie právneho vzťahu ku pozemku pre verejné priestranstvo, umožňujúci v prípade výberu projektu realizovať navrhované úpravy a dlhodobé užívanie (napr. zmluva o dlhodobom prenájme priestranstva, zmluva o budúcej zmluve s vlastníkom pozemku o poskytnutí vybraného priestranstva pre daný účel, súhlas s úpravami priestranstva a pod.).

Podmienky pre podporené projekty:

V prípade podpory projektu uzavrie Nadácia Ekopolis so štatutárnym zástupcom organizácie alebo zodpovedným lídrom projektu grantovú zmluvu. Táto zmluva bude okrem bežných náležitostí obsahovať aj ustanovenia, zaväzujúce prijímateľa k dodržiavaniu nasledovných bodov:

- v dostatočnom predstihu pozývať Nadáciu Ekopolis a miestnu pobočku ČSOB na všetky verejné akcie spojené s realizáciou projektu,
- pri realizácii projektu postupovať spôsobmi šetriacimi životné prostredie, uprednostniť použitie prírodných materiálov a vykonať prípadné zásahy do krajiny šetrným spôsobom,
- na akciách, súvisiacich s grantom, nepoužívať jednorázové obaly, napr. plastové fľaše, poháre, podnosy, plastové príbory. V prípade, ak sa tomu nedá vyhnúť, uprednostniť recyklovateľné hmoty a zabezpečiť ich separovaný zber,
- počas realizácie projektu zhotovovať fotodokumentáciu v kvalite vhodnej na publikovanie a dostatočnú fotodokumentáciu dodať spolu so záverečnou správou (v papierovej a digitálnej podobe) s vysporiadanými autorskými právami,
- uvádzať Nadáciu Ekopolis a Československú obchodnú banku ako podporovateľa projektu pri akejkoľvek propagácii a komunikácii projektu a to vo forme textovej aj grafickej (logo),
- ukončenie projektu spojiť so spoločenskou, kultúrnou, športovou alebo inou vhodnou akciou na podporenom verejnom priestore. Na dátume tejto akcie sa prijímateľ dohodne s Nadáciou Ekopolis (kvôli koordinácii s inými akciami) a pozve ju na ňu,
- spracovať prípadovú štúdiu podľa osnovy zadanej Nadáciou Ekopolis v dohodnutom počte.

6. Ďalšie informácie:

Zástupcovia projektov, ktoré budú definitívne vybrané pre podporu, sú **povinní zúčastniť sa na 2,5-dňovom vzdelávacom tréningu**, ktorý sa bude konať v 13. – 15. 01. 2011 (štvrtok až sobota) na mieste vhodnom pre všetkých vybraných žiadateľov. Zúčastniť sa musia min. 2-členné skupiny, na cca ½ dňa je navyše nutná aj účasť architekta. Cestovné náklady na toto stretnutie môžu byť hradené z grantu. Viac informácií v časti *Príloha Priestory 2011 – metodika a časový plán*.

Informácie a konzultácie: Martina Paulíková, programová manažérka, mobil: 0915 811195, e-mail: paulikova@ekopolis.sk

Príloha: *PrieStory* 2011 – metodika a časový plán

Poznámka: Termíny, označené v texte hviezdíčkou *, sú najneskoršie možné. V závislosti na postup prác v jednotlivých lokalitách je tieto termíny posúvať smerom dopredu. V prípade neodôvodneného a opakovaného nedodržania dohodnutých termínov alebo v prípade nečinnosti podporeného subjektu dlhšie ako 2 mesiace je možné ukončiť projekt jednostranne zo strany Nadácie Ekopolis.

A. Výber a príprava projektových lokalít

7. septembra 2010

Vyhlasenie grantového kola Nadáciou Ekopolis v Bratislave.

5. október 2010

Uzávierka prijímania predbežných žiadostí.

do 22. októbra 2010

Predbežný výber 10 lokalít grantovou komisiou.

27. október 2010

Konzultačné stretnutie pre reprezentantov 10 vybraných lokalít. Stretnutie nie je povinné a bude sa konať na mieste, vhodnom dostupnom pre všetkých účastníkov (pravdepodobne na strednom Slovensku). Občerstvenie účastníkom uhradí Nadácia Ekopolis, dopravu si budú hradiť sami.

Cieľom jednodňového stretnutia je predstavenie odporúčaného priebehu plánovania a realizácie verejného priestranstva za účasti občanov. Účastníci stretnutia budú mať možnosť diskutovať s realizátormi podobných projektov na Slovensku, získajú podrobnejšie vysvetlenie ďalšieho postupu vrátane pokynov pre dopracovanie žiadosti. Dozvedia sa tiež praktické informácie o tom, ako zabezpečiť účasť verejnosti pri plánovaní verejných priestranstiev aj získať financie z miestnych zdrojov. Účastníci získajú publikácie popisujúce metodiku plánovania za účasti občanov.

27. október – 25. november 2010

Na základe informácií a rád získaných na úvodnom konzultačnom stretnutí resp. pokynov na dopracovanie žiadostí zaslaných e-mailom vybraným finalistom si v každej komunite začne skupina/organizácia vytvárať vzťahy s kľúčovými hráčmi (miestnou samosprávou, školou, ďalšími úradmi/inštitúciami, podnikateľmi, ďalšími MVO, miestnymi osobnosťami a pod.), aby získala ich podporu (organizačnú, materiálnu i finančnú) pri plánovaní a realizácii verejného priestranstva.

Zároveň je tento čas určený na doplnenie potrebných dokladov (ak nebudú súčasťou predbežných žiadostí v potrebnom rozsahu alebo kvalite) a najmä na dopracovanie žiadostí.

Pri príprave podrobných žiadostí je možné využiť konzultácie s programovou manažérkou a to buď osobne alebo e-mailom. Termín konzultácie je nutné si vopred dohodnúť v dostatočnom predstihu s programovou manažérkou, ktorá je pripravená žiadateľom pomôcť pripraviť čo najlepšie a najkvalitnejšie podrobné žiadosti.

25. november 2010

Termín pre predloženie dopracovaných žiadostí vybranými žiadateľmi.

do 20. decembra 2010

Definitívny výber 5 lokalít Správnou radou.

Kritériá:

- výber lokality a typ projektu (prioritou tohto ročníka programu je *Obnova verejných priestranstiev zničených povodňami*, teda obnova alebo vytváranie parčíkov, tržníc, námestíčov či iných verejných priestorov na miestach, ktoré boli zničené počas povodní, zosuvov pôdy a iných obdobných udalostí, ktoré sa stali v dôsledku dlhotrvajúcich dažďov na jar 2010
- realistický projekt plánovania a realizácie priestranstva za účasti občanov;
- preukázateľné zapojenie architekta od začiatku až do konca projektu, vrátane plánovacích stretnutí;
- znalosť miestnej komunity a preukázané akceptovanie žiadateľa v nej;
- preukázaná podpora samosprávy a miestnej školy;
- zmluva umožňujúca stavebne upravovať pozemok pre verejné priestranstvo, jeho dlhodobé užívanie verejnosťou a definujúca zodpovednosť za dlhodobé udržiavanie vytvoreného priestranstva.

Ďalšie kroky a časový harmonogram vo vybratých lokalitách:

B. Príprava plánovania:

13. – 15. január 2011 (dni štvrtok až sobota, dátum sa môže zmeniť podľa dohody)

Trojdnňový tréning reprezentantov podporených projektov. Účastníkmi budú aspoň dvaja zástupcovia z každej z vybraných lokalít, navyše je nutné zabezpečiť na cca ½ dňa (počas bloku určeného prioritne pre architektov) aj účasť architekta, ktorý bude zapojený do realizácie projektu. Ubytovanie a stravovanie uhradí účastníkom Nadácia Ekopolis, cestovné si budú hradiť sami. Na tomto tréningu budú mať možnosť zúčastniť sa aj záujemcovia o podanie projektu v ďalšom roku (2012), avšak budú si hradiť aj ubytovanie a stravovanie.

Trojdnňový tréning poskytne realizátorom projektu hlbšie porozumenie plánovania a realizácie verejného priestranstva za účasti občanov. Účastníci stretnutia budú mať možnosť podrobnejšie diskutovať s realizátormi podobných projektov na Slovensku, získajú ďalšie podrobnejšie vysvetlenie ďalšieho postupu, základy účasti verejnosti pri plánovaní verejných priestranstiev a miestneho fundraisingu. Pripravujú si tiež niektoré dôležité podklady pre plánovacie stretnutia, naučia sa dôležité zručnosti, ktoré budú môcť využiť počas projektu a nadviažu kontakty s ostatnými grantistami pre vzájomnú komunikáciu príp. spoluprácu.

Účasť na tomto stretnutí je povinná, bez účasti na tomto stretnutí môže byť žiadateľovi odobratý grant.

do 28. februára 2011*

- zostavenie riadiacej skupiny zodpovednej za ďalšie úlohy;
- spolupráca s miestnou školou/školami – anketa medzi obyvateľmi o súčasnom využití a budúcom účele priestranstva, súťaž detských nápadov na využitie priestranstva, oslovovanie rodičov detí – akcie pre deti a rodičov (info o zámere s verejným priestranstvom);
- získavanie dôležitých partnerov - hlavne ďalších NO, inštitúcií a podnikateľov ;
- získavanie ďalších materiálnych a finančných prostriedkov na realizáciu úpravy verejného priestranstva;
- oslovovanie verejnosti: sprievodné akcie, oslovovanie cez miestne médiá, plagátmi, oslovovanie ľudí priamo na priestranstve na úpravu, listami/anketami do schránok atď.;
- príprava I. plánovacieho stretnutia – príprava programu 1,5 dňového stretnutia, organizačné zabezpečenie (výber času, miesta, materiálne zabezpečenie, atď.), zabezpečenie účasti kľúčových ľudí (ako facilitátora, architekta, zástupcu samosprávy, ..), informovanie občanov o plánovacom stretnutí .

C. Prvé plánovacie stretnutie obyvateľov

Do 31. marca 2011*

1 - 1,5 dňové víkendové stretnutie pod vedením skúseného facilitátora (zabezpečí a hradí Nadácia Ekopolis), ktorého cieľom je v štruktúrovanej diskusii preskúmať predstavy obyvateľov o budúcej podobe verejného priestoru. Úlohou facilitátora je najprv získať širokú škálu podnetov a nápadov na úpravu priestranstva a potom postupným zužovaním viesť diskusiu k dohode o preferovanom účele priestranstva, funkciách, ktoré má umožňovať i priestorových prvkoch. Tieto podklady sú dôležité pre projekčnú prácu architekta.

Na stretnutí by mala byť zabezpečená účasť architekta, ktorý bude spracúvať návrh úprav, ako aj širokej verejnosti, ktorá bude priestor využívať. Súčasťou plánovacieho stretnutia by mali byť aj aktivity pre „stmelenie“ komunity a tímu, ktorý sa budú ďalej zúčastňovať projektu (napr. kultúrna akcia, varenie gulášu, hry).

D. Vyhodnotenie výstupov stretnutia a návrh priestranstva architektom.

V období od I. plánovacieho stretnutia do 15. mája 2011*

- vyhodnotenie výstupov stretnutia riadiacou skupinou a spracovanie námetov od občanov architektom do konkrétneho návrhu priestoru. V tomto období vznikne architektonický návrh, ktorý bude ponúknutý občanom na pripomienkovanie na II. plánovacom stretnutí (pozri nižšie). K tomu účelu je potrebné spracovať vizualizácie návrhu alebo model tak, aby boli prezentovateľné občanom,
- v tomto čase je potrebné začať s vybavovaním príslušného stavebného povolenia. (Podľa rozsahu úprav môže byť potrebné územné rozhodnutie o umiestení stavby, územné rozhodnutie o využití územia alebo stavebné povolenie, pri drobných stavbách postačuje ohlásenie),
- príprava II. plánovacieho stretnutia – príprava programu jednodňového stretnutia, organizačné zabezpečenie (výber času, miesta, materiálne zabezpečenie, atď.), zabezpečenie účasti kľúčových ľudí (ako facilitátora, architekta, kľúčových ľudí identifikovaných na I. plánovacom stretnutí), informovanie občanov o výstupoch I. stretnutia, priebehu príprav na realizáciu II. plánovacieho stretnutia.

E. Potvrdenie návrhu architekta verejnosťou

do 15. júna 2011*

Pripomienkovanie a úprava architektonického návrhu.

Jednou z možností je realizácia druhého plánovacieho stretnutia. Ide o poldenné až jednodňové stretnutie pod vedením skúseného facilitátora (zabezpečí a hradí Nadácia Ekopolis), ktorého cieľom je prediskutovať návrh architekta a vybrať resp. odsúhlasiť konečnú variantu (ak existuje viac návrhov) tak, aby mohol architekt dopracovať plán do podoby vhodnej na realizáciu. Vhodnou súčasťou plánovacieho stretnutia je aj fyzická obhliadka priestranstva a prezentovanie návrhov priamo na mieste.

Toto stretnutie môže byť spojené s rôznymi kultúrnymi a spoločenskými akciami pre verejnosť, špeciálne pre deti, príp. môže byť ich súčasťou.

V niektorých prípadoch je možné druhé plánovacie stretnutie nahradiť inými spôsobmi informovania verejnosti o tom, aký návrh spracoval architekt. Návrh môže byť napríklad vystavený na verejne prístupnom mieste s možnosťami zasielať k nemu pripomienky, môžu sa uskutočniť menšie stretnutia a konzultácie pre rôzne skupiny občanov a podobne. Podmienkou je, aby verejnosť mala informácie o spracovanom návrhu,

mohla ho korigovať a tak v podstate výsledný návrh odsúhlasila.

Poznámka: Čím skôr si organizátori pripravia I. a II. plánovacie stretnutie, tým viac budú mať čas na samotné fyzické práce na svojom priestranstve.

F. Výstavba nového verejného priestranstva s účasťou občanov

máj 2011 – december 2011*

V každej lokalite je potrebná dôsledná príprava a následná realizácia prijímateľom grantu so zabezpečením nasledovných krokov:

1. Príprava výstavby

- zostavenie tímu pre výstavbu s jasnou zodpovednosťou jeho jednotlivých členov, v tíme by nemali chýbať: kvalifikovaný technický dozor a zdravotník;
- rozdelenie realizačných prác na čiastkové úlohy a fázy, pridelenie zodpovednosti za jednotlivé realizačné skupiny;
- zabezpečenie materiálu a náradia potrebného na výstavbu, zabezpečenie prípravy pozemku a jednotlivých architektonických prvkov tak, aby ich bolo možné počas spoločnej realizácie inštalovať;
- vytvorenie systému registrácie a úkolovania dobrovoľníkov, zabezpečenia občerstvenia a hygienického zázemia, zabezpečenie aktivít pre deti (od hier a súťaží až po pomoc pri drobných prácach v „bezpečnej zóne“);
- opätovné oslovovanie verejnosti.

2. Výstavba priestranstva vrátane spoločnej akcie s dobrovoľníkmi (min. 1,5 dňa, cez víkend príp. viac)

Aj keď na úprave/výstavbe priestoru sa môžu podieľať aj externí dodávatelia (či už za úplatu alebo sponzorsky), musia byť do nej priebežne zapojení dobrovoľníci (čo navyše šetrí náklady). Realizáciu priestoru je pritom potrebné rozvrhnúť, tak aby počas spoločnej akcie boli zrealizované viditeľné zmeny (inštalované lavičky, hojdačky, atď.). Konkrétne výsledky pôsobia na ľudí motivujúco a uspokojujúco a presvedčia ich, že svoj čas investovali zmysluplne.

3. Dokončovanie tímom pre výstavbu.

Po spoločnej výstavbe určite zostanú nedokončené práce. Tím pre výstavbu dokončí realizáciu tak, aby najneskôr na jar 2012 mohlo nové priestranstvo začať plniť svoju funkciu.

G. Slávnostné otvorenie priestranstva a záverečné kroky

do konca roka 2011*

Slávnostné ukončenie projektu

Verejná akcia za účasti realizátorov projektu, zapojených občanov, zástupcov miestnej pobočky ČSOB, Nadácie Ekopolis, známej osobnosti, miestnych a regionálnych médií a ďalších. Cieľom slávnostného otvorenia je odovzdanie priestranstva do užívania občanom, poďakovanie zainteresovaným, ktorí prispeli realizácii verejného priestranstva a oslava zrealizovaných zmien.

Záver projektu

Skupina/organizácia spracuje záverečnú správu a prípadovú štúdiu z plánovania a realizácie podľa osnovy.